

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 56969-2022

Medewerker	:	Tessa Stegeman
Team	:	Maatschappelijke Ontwikkeling
Datum	:	5 december 2022
Portefeuillehouder	:	wethouder J. Compagner

<p>BIJLAGEN:</p> <p>☒ Beslisnota start verkenning taalschool; zaaknummer 56967-2022</p> <p>☒ Uitgaande brief; zaaknummer 56967-2022</p>
<p>AFSTEMMING MET</p> <p>☒ Actief openbaar</p> <p>☐ Niet actief openbaar</p> <p>☐ Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota</p>
<p>ONDERWERP</p> <p>Voorstel tot Verkenning ontwikkeling taalschool in Salland</p>

BESLUIT burgemeester en wethouders

1. Bestuurlijk draagvlak uit te spreken voor het aanstellen van een kwartiermaker ten einde een taalschool in Salland te ontwikkelen.
2. Het onderwijs hierover te informeren middels bijgevoegde brief die gezamenlijk is opgesteld met de gemeente Raalte én ze onze gezamenlijke aandachtspunten en randvoorwaarden mee te geven.

SAMENVATTING

De manier waarop het onderwijs aan nieuwkomers op dit moment is georganiseerd loopt tegen haar grenzen aan vanwege de grote stijging van het aantal nieuwkomers de afgelopen periode. De onderwijsbesturen willen daarom verkennen of de ontwikkeling van een taalschool in Salland hiervoor een oplossing biedt. Zij hebben de gemeenten gevraagd of er bestuurlijk draagvlak voor deze verkenning.

INLEIDING

De afgelopen jaren is het aantal nieuwkomers binnen onze gemeente sterk gestegen en de verwachting is dat dit de komende tijd verder toeneemt. Met name door de komst van ontheemden uit Oekraïne en de verhoging van de taakstelling voor statushouders. Dit heeft ook effect op het onderwijs. Zij zijn namelijk verantwoordelijk voor het bieden van onderwijsaanbod voor deze nieuwkomers.

Op dit moment wordt het onderwijs aan nieuwkomers in Salland verspreid over verschillende locaties. Het onderwijs merkt dat de manier waarop ze het onderwijs aan nieuwkomers nu vormgeven onvoldoende houdbaar is voor de middellange termijn. Het knelt onder andere op het gebied van huisvesting, financiën en personele capaciteit, waardoor het bieden van voldoende en kwalitatief goed onderwijs voor deze kwetsbare doelgroep onder druk komt te staan.

Het onderwijs heeft daarom nagedacht over een oplossingsrichting voor de middellange termijn (de komende 5 jaar). Ze denken daarbij aan de ontwikkeling van een taalschool in Salland, voor nieuwkomers uit de gemeente Raalte en de gemeente Olst-Wijhe voor kinderen van 6 tot 15 jaar. Hierbij gaan de kinderen het eerste jaar dat ze in Nederland zijn naar de taalschool. Daarna stromen ze in principe door naar het reguliere basisonderwijs in hun woonplaats. Het idee is om de taalschool in Raalte te huisvesten, maar verder moeten alle details nog worden uitgewerkt. Daarom willen de onderwijspartners een kwartiermaker aanstellen die dit plan verder uit gaat werken. In de bijlage is een beslisnota toegevoegd waarin dit idee nader wordt onderbouwd en waarin de bestuurders van het onderwijs in Salland gevraagd wordt om te besluiten om deze kwartiermaker aan te stellen.

Hoewel er geen rechtstreeks besluit wordt gevraagd van de gemeente, ligt er wel een belangrijke verbinding met gemeentelijke verantwoordelijkheden. Als gemeente zijn we bijvoorbeeld verantwoordelijk voor het (eventuele) leerlingenvervoer, de onderwijshuisvesting, en de opvang van statushouders en ontheemden uit Oekraïne.

Het onderwijs betreft ons graag aan de voorkant. Tijdens een bestuurlijk overleg op 4 november hebben de onderwijsbesturen aan de portefeuillehouders gevraagd in hoeverre er vanuit de gemeenten bestuurlijk draagvlak is voor dit idee van een taalschool in de gemeente Raalte en het voornemen om hiervoor een kwartiermaker aan te stellen. In het bestuurlijk overleg is afgesproken dat de portefeuillehouders dit bespreken in het college en terugkoppelen aan de onderwijsbesturen.

BEOOGD RESULTAAT

Toekomstbestendig en kwalitatief goed onderwijs aan nieuwkomers in Salland

KADER

- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Olst-Wijhe 2020

ARGUMENTEN

1. *Herkennen grenzen onderwijs aan nieuwkomers*

Vanuit de gemeentelijke kant herkennen we het vraagstuk dat het onderwijs beschrijft. Ook wij zien de aantallen nieuwkomers toenemen en merken in de praktijk dat het onderwijs in de huidige werkwijze tegen grenzen aanloopt en dat de kwaliteit en kwantiteit van het onderwijs daardoor onder druk staat. We begrijpen dat clustering van de taaklassen in een taalschool kan zorgen voor een betere basis en meer flexibiliteit.

2. *Positief effect leerlingenvervoer*

De huidige situatie waarin het onderwijs aan nieuwkomers erg is verspreid over de gemeente levert knelpunten op m.b.t. het leerlingenvervoer. Het zorgt voor veel verschillende vervoersstromen en het wordt, in combinatie met het tekort aan chauffeurs, steeds lastiger om het leerlingenvervoer rond te krijgen. Hoewel er bij een taalschool in Raalte nog steeds behoefte is aan leerlingenvervoer, zien we kansen om dit efficiënter in te zetten door bijv. meer ritten te combineren (iedereen heeft immers hetzelfde eindpunt).

3. *Gezamenlijke verantwoordelijkheid*

De bijgevoegde beslisnota is een nota van en aan het onderwijs. Dit impliceert dat de ontwikkeling van een taalschool met name een vraagstuk van het onderwijs zelf is. Het is inderdaad zo dat het onderwijs verantwoordelijk is voor het bieden van onderwijs aan deze doelgroep, maar als gemeente zijn we verantwoordelijk voor de onderwijshuisvesting. Hier wordt in de beslisnota slechts beperkt aandacht aan te besteed. Dit kan tot knelpunten leiden wanneer de kwartiermaker op deze manier uiteindelijk met een advies komt waarin ook van de gemeente een (financiële) bijdrage wordt gevraagd die onvoldoende aansluit bij onze mogelijkheden en belangen. Daarom pleiten we in onze reactie voor een sterke samenwerking tussen gemeenten op onderwijs vanaf de start.

4. *Gezamenlijk optrekken met gemeente Raalte*

De taalschool voor Salland biedt onderwijs aan nieuwkomers uit onze gemeente en uit de gemeente Raalte. We vinden het belangrijk om de lijntjes tussen de gemeenten kort te houden en als zoveel mogelijk met één mond te spreken via één gezamenlijk aanspreekpunt. Dit werkt naar verwachting het meest efficiënt en biedt ook het meeste duidelijkheid richting de onderwijspartners. Daarom is het voorstel om deze brief namens beide gemeenten te versturen.

5. *Raalte ambtelijk aanspreekpunt*

Wanneer de taalschool in Raalte wordt ontwikkeld raakt dit rechtstreeks aan de verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting in Raalte. Het voorstel is om vanuit de gemeente Raalte het ambtelijke aanspreekpunt te leveren vanuit het sociaal domein. Daarbij zorgt Raalte voor een goede afstemming met Olst-Wijhe (zowel vanuit het sociaal domein als vanuit onderwijshuisvesting).

DRAAGVLAK

Er is draagvlak vanuit het onderwijs, dit is een belangrijke samenwerkingspartner van de gemeente. Daarnaast wordt er op dit onderwerp gezamenlijk opgetrokken met de gemeente Raalte.

DUURZAAMHEID

Met een taalschool dragen we bij aan duurzame onderwijsvoorziening aan nieuwkomers voor de middellange termijn.

RISICO'S (financieel/juridisch)

Wanneer we proactief en nauw samen willen werken met het onderwijs op dit vraagstuk vraagt dit ambtelijke capaciteit, zowel vanuit het sociaal domein als vanuit domein beheer. Op dit moment is de verwachting dat deze capaciteit voldoende aanwezig is, maar het risico bestaat dat er meer werk uit voortkomt dan we nu kunnen inschatten.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Op dit moment zijn er geen financiële consequenties verbonden aan dit voorstel. Wel is de verwachting dat het uiteindelijke plan van de kwartiermaker financiële consequenties voor onze gemeente heeft, met name vanuit onze verantwoordelijkheid voor het leerlingenvervoer. De eventuele kosten voor het leerlingenvervoer is ook één van de aandachtspunten die wij vanuit beiden gemeenten hebben meegegeven aan de kwartiermaker.

AANPAK/UITVOERING

Wanneer ook het college van de gemeente Raalte akkoord is wordt de brief verstuurd. Naar aanleiding van de brief nemen we contact op met het onderwijs en maken we vervolgspraken.

Aangezien het onderwijs in de lead is communiceren we op dit moment niet actief naar buiten over dit voorstel.